

Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság
Bf.43/2008/5. szám

A Magyar Köztársaság nevében !

A Győri Ítélőtábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2008. évi szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés büntette kísérlete és más bűncselekmény miatt vádlott ellen indult büntető ügyben a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2008. évi március hó 6. napján kihirdetett B.305/2006/37. számú **ítéletét megváltoztatja**, a fegyházbüntetés tartamát 6 /hat/ évre, míg a közügyektől eltiltás tartamát 6 /hat/ évre **mérsékeli**.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A bíróság a szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az első fokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 7.200.- /Hétezer-kettőszáz/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott visel.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség B.340/2006/24-I. számú vádiratában a vádlottat 1 rb aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérletével és 2 rb rongálás vétségével vádolta. Az ügyész végindítványában a vádat annyiban módosította, hogy 1 rb rongálás vétsége miatt emelt vád kapcsán a vádlott felmentését - és a szabálysértés elbírálását - indítványozta.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság - a váddal egyezően - bűnösnek mondta ki vádlottat 1 rb, a Btk. 166.§ (1), (2) bekezdés c./, d./ és f./ pontja szerint minősülő aljas indokból, különös kegyetlenséggel, több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérletében és 1 rb, a Btk. 324.§ (1), (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rongálás vétségében. Ezért halmazati büntetésül, mint többszörös visszaesőt - a vagyon elleni cselekményben mint különös visszaesőt - 8 év 6 hónap fegyházra és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Beszámítást alkalmazott, elrendelte a vádlott kényszergyógyítását és határozott a bűnügyi költség viseléséről. A vádlottat az ellene 1 rb, a Btk. 324.§ (1), (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő rongálás vétsége miatt emelt vád alól felmentette és az 1 rb tulajdon elleni szabálysértés miatti eljárást megszüntette az Sztv. 84.§ (1) bekezdés g./ és 11.§ (7) bekezdése értelmében, elévülés miatt.

Az ítélet ellen a vádlott a minősítés megváltoztatásáért és enyhítésért, a védő elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért fellebbezett, míg az első fokon eljáró ügyész az ítéletet tudomásul vette.

Másodfokon a Győri Fellebbviteli Főügyészség Bf.334/2007/4-I. számú átiratában érdemben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a vádlott bűnösségének 1 rb rongálás büntettének kísérletében és 1 rb rongálás vétségének kísérletében való megállapítását, a fő- és mellékbüntetés enyhítését, a tulajdon elleni szabálysértéssel kapcsolatos rendelkezés mellőzését, egyebekben, az indokolás korrekciója után, helybenhagyási indítványt tett.

A vádlott írásban indokolta fellebbezését. Több beadványában kifejtette véleményét a kialakult védekezésének iránya szerint, megalapozatlannak nevezte az elsőfokú döntést, mert az első nyilatkozatait, vallomását fogadta el a bíróság, későbbi következetes állításait elvetette, továbbá eljárási kifogásokra is hivatkozott. Ezért megalapozatlannak nevezte a tényállást, és vitatta a bizonyítékok értékelését. Kétségbe vonta a sértetti, tanú és szakértői vallomásokat és hangsúlyozta, hogy szándékosan nem követett el bűncselekményt, alkoholisták kényszergyógyításának elrendelésével nem ért egyet, mivel pár hónapig volt szabadlábon, ezért a szenvedélybetegsége nem alakulhatott ki. Hangsúlyozta, hogy legfeljebb nem úgy járt el, ahogy kellett volna, de élet vagy vagyon elleni bűncselekményt nem követett el. Elsődlegesen felmentését, másodlagosan a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén az érintettek fellebbezéseiket fenntartották.

A védő perbeszédében részletesen a felmentésre irányulóan fejtette ki álláspontját. Ebben a körben kiemelte, hogy a sértetti vallomás nem fogadható el, aggályos a vádlott első gyanúsítottai vallomása, bírálta a rendőri jelentések tartalmát, a szakértői

véleményt, és az azokkal kapcsolatos vallomásokat, rámutatott az ellentmondásokra, amelyekre nem lehet megalapozott tényállást alapítani. Gondatlan esemény okozta a tüzet, védence szándékosan nem követett el bűncselekményt. Ezért elsődlegesen felmentést kért, másodlagosan enyhítést a fennmaradó rongálás vétségével arányos, enyhébb büntetés kiszabását.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség képviselője az átirattal egyezően nyilatkozott és terjesztette elő indítványait. Véleménye szerint a kiegészíteni javasolt tényállás alapján - a vádlott alkoholos befolyásoltság alatt állt; akkor futott el a helyszínről, amikor a sértett rákiáltott; illetőleg a tűz 30 perc alatt terjedt át vádlott lakrészének berendezési tárgyaira, a földemre, és további 30-45 perc alatt terjedt volna át az első lakrészre, és veszélyeztette volna az ott lakókat - nincsenek egyértelmű adatok, amelyekből teljes bizonyossággal arra lehetne következtetni, hogy a vádlott eshetőleges szándéka átfogta a sértettek halálának bekövetkeztét. Adott esetben a vádlott szándéka az épület elpusztítására is irányulhatott, a tűzgyújtás helye és a tűz terjedési sebessége alapján bízhatott abban, hogy a tüzet a sértettek észreveszik, és kimenekülnek. Kritikát fogalmazott meg továbbá a bizonyítékok számbavétele és értékelése, illetve a jogi indokolás kapcsán. Összességében, mivel vádlottnak az eredménnyel kapcsolatos szándékára egyértelmű jogi következtetés nem vonható le, ekként az élet elleni cselekményben felelőssége nem mondható ki. A vagyon elleni cselekményeket viszont nem a ténylegesen bekövetkezett kár alapulvételével kell minősíteni, hanem a vádlott egyenes szándéka alapján a tűzokozás következtében fenyegető teljes kár szerint. Ekként a **tanú 2** sérelmére elkövetett rongálás a Btk. 324.§ (2) bekezdés a./ pontjában meghatározott rongálás büntetnének kísérlete, **tanú 1** sérelmére elkövetett szabálysértés helyett pedig a Btk.324.§ (2) bekezdés a./ pontjában meghatározott rongálás vétségének kísérletét kell megállapítani, és ezzel arányos büntetést kiszabni.

A vádlott az utolsó szó jogán felmentést, illetve az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte a beadványaiban írtak szerint.

A Győri Ítéltábla a Be. 348.§ (1) bekezdése szerinti felülbírálat során a védelmi fellebbezéseket enyhítést célzó részében találta alaposnak, míg a fellebbviteli főügyészség indítványa részben - a tényállás kiegészítése és az enyhítés kapcsán - szintén helyénvaló.

A megyei bíróság a büntetőeljárás szabályainak megtartásával folytatta le az eljárást. Ennek során maradéktalanul eleget tett az ügyfelderítésre vonatkozó kötelezettségének. A nyomozati szak hiányosságait pótolva a vádlotti és sértetti kihallgatások mellett a tanú, illetve szakértők tárgyaláson történő részletes meghallgatásával megnyugtatóan tisztázta az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges kérdéseket. A feltárt bizonyítékokat hiánytalanul az értékelése körébe vonta, a peradatok mérlegelése alapján megállapított tények túlnyomó részükben megfelelnek az elfogadott bizonyítékok tartalmának.

A tényállást a rendelkezésre álló iratok alapján az alábbiakkal kellett kiegészíteni, illetve pontosítani:

A vádlott a cselekmény elkövetésekor alkoholos befolyásoltság alatt állt.

Vádlott a lakrészének felgyújtását követően a kapuban állt, és amikor **tanú 1** kilépett az udvarra, hogy meggyőződjön az áramkimaradás okáról, észlelte, hogy a hátsó lakrész lángokban áll, ezért rákiáltott a vádlottra, aki elfutott.

A tűz mintegy 30 perc alatt terjedt át vádlott lakrészének berendezési tárgyaira és födémére, s további 30-45 perc alatt terjedt volna át az első lakrészre, és veszélyeztette volna az ott lakókat.

Fenti kiegészítésekkel az elsőfokú tényállás minden szempontból megalapozottá vált, melyre alapíthatta a másodfokú bíróság is a határozatát a Be. 351.§ (1) bekezdése értelmében a (2) bekezdés b./ pont, és a Be. 352.§ (1) bekezdés a./ pont, (2) bekezdésére figyelemmel.

A bizonyítékok mérlegelésén nyugvó, megalapozott tényállás a másodfokú eljárásban eredményesen nem támadható. A megyei bíróság a feltárt bizonyítékokat értékelte, logikus érveléssel megindokolta, hogy a vádlott bűnösségét mely bizonyítékok támasztják alá, és a terhére szóló bizonyítékok miként illeszkednek egymáshoz. Ezért az ezt támadó érvelések a fellebbviteli főügyészség részéről, illetve védői oldalról nem vezethetnek eredményre. Itt jegyzi meg az ítéletábra, hogy Be. 258.§ (3) bekezdés d./ pontja értelmében a bizonyítékok számbavételekor szükségtelen az egyes vallomások részletes, szó szerinti idézése, az indokolásnak azok lényegét kell tartalmaznia.

A tényállásból és az azt alátámasztó adatokból megállapítható, hogy **tanú 1**, felesége és három kiskorú gyermeke, egy meglehetősen rossz műszaki állapotú házat bérelt, amelynek az első szoba-konyha lakrészében éltek ők, a ház középső helyisége lakhatatlan volt, tárolásra használták, míg a hátsó, komfort nélküli helyiségben vádlott lakott, ahova az áramot hosszabbítóval - a padláson keresztül - kötötték be. A vádlott és a sértett ismerte egymást, **vádlott** a lakhatásért cserébe segített **tanú 1**nek a lomtalanítási alkalmi munkájában, illetve a ház körüli teendőkben. A tüzeset előtt nem először volt szóváltás a két férfi között, ami után **tanú 1** felszólította a vádlottat az ingatlan elhagyására. A **vádlott** ezt követően felgyújtotta a lakrész közepére halomba szórt ruhaneműket, az évszaktól adódóan éjszakai sötétségben, amikor a tanú 1 család nagy része már aludt, egy konfliktushelyzet utáni indulati, emellett ittas állapotban.

A Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvében foglaltak szem előtt tartásával az ítélőtábla értékelési körébe vonta a sértettek és a vádlott korábbi életvitelét, kapcsolatát, egymáshoz fűződő viszonyát, a vádlott indulatát kiváltó ok jellegét, az elkövetési magatartás körülményeit és az azt követően lezajlott eseményeket. Vizsgálta mindezt elsődlegesen az élet elleni bűncselekmény kapcsán, de a rongálás tekintetében is.

A 2006. január 17-én 19 óra 40 perc körüli időtől kezdődő eseményeknek közvetlen szemtanúja nem volt, így a megyei bíróságnak mérlegelnie kellett a vádlott vallomásait, a sértetti nyilatkozatokat, tanúvallomásokat és szakértői véleményeket. A bíróság minden lehetséges bizonyítékot beszerezett és a tárgyalás anyagává tett.

A rendkívüli helyzetben, amikor egy családnak kellett kimenekülnie az égő házból, tűzoltók, rendőrök érkeztek a helyszínre, a vádlott nyilatkozott a történetekről, majd a rendőrségen hasonlóképpen az első gyanúsítotti vallomásában. Ezeknek a kijelentéseknek súlya van, a hatóságok részéről a vádlottal érintkező személyek eljárásának szabályszerűségét megkérdőjelező adat nem merült fel. Kétségtelen, hogy egy idő után a vádlotti vallomás, védekezés iránya megváltozott, próbálta enyhíteni felelősségét, amelyhez aztán végig következetesen ragaszkodott, sőt eljutott addig a pontig, hogy a rongálás sem róható fel neki, legfeljebb nem tanúsított megfelelő magatartást. Ezek a vallomások azonban már akkor születtek, amikor az eljárás egyéb adatait megismerte, és annak megfelelően módosította az álláspontját. A sértetti család életvitelével, szokásaival tisztában volt, az időpontra, a ház szerkezetére, műszaki állapotára tekintettel azt is tudnia kellett, hogy cselekménye milyen következménnyel jár. **tanú 1 család** vallomása csak részleteiben tért el, a kívülálló tanúvallomások pedig egyértelműek, okirati bizonyítékokkal alátámasztottak. A helyszíni szemle adatai és a fényképfelvételek tükrözik az akkori állapotokat.

Nem hivatkozhat eredményesen a vádlott az utóbb beszerezett tűzszakértői vélemény megállapításaira sem a tűz kialakulását, terjedését illetően. Hiszen az eset összes körülményeit mérlegelve a bíróság feladata a kétséget kizáróan bizonyítást nyert tényállás megállapítása, majd abból levonni a helyes jogi következtetés. Ennek során pedig kizárólag a vádlott aktuális tudattartalmát kell alapul venni, és nem azt, hogy később mire hivatkozik. A halálos eredmény bekövetkezésének lehetőségével számolhatott, amely a vádlott által nem befolyásolható körülmények miatt maradt el. Elindított egy folyamatot, ittasan, indulatosan, haragból felgyújtotta a saját lakrészét, miközben pár méterre tőle egy kisgyermekes család tartózkodott, illetve aludt. A szerencsének köszönhető, hogy viszonylag időben észlelték a tüzet, továbbá akkor és ott a vádlott nem számolhatott pontosan a tűz terjedési sebességével, intenzitásával sem. Ezekre már csak utólag vonható következtetés a személyi, tárgyi és okirati bizonyítékok alapján. A bűncselekmény megítélésénél az önhibából eredő ittas állapot sem mentő körülmény. Egyébként a vádlottal érintkező személyek kirívó ittaságot,

vagy egyéb befolyásoló tényezőt nem érzékelték. Az említett és a vádlott által is ismert körülmények között, a vádlottnak még így is fel kellett tudnia mérni cselekménye következményeit.

Az ítéletábra a felülbírálatá során egyenként és összességében is számba vett valamennyi adatot, értékelte azokat, a tényállás megalapozottsága után foglalkozott valamennyi bizonyítékkal, és a megyei bíróság döntésének indokaival. Nem fogadta el a másodfokú bíróság sem a védelem, sem a fellebbviteli főügyészség álláspontját, hogy alapjaiban hibás koncepciót követett volna az elsőfokú bíróság. A bizonyítékok meggyőzőek, azokból csak egy következtetés vonható le, ahogy azt a megyei bíróság tette. A vádlott első nyilatkozatai, vallomása mutat egyezőséget a tűz miatt a házból kimenekülő házaspár - lényegét tekintve egyező - vallomásával, illetőleg a helyszínen megjelent hatóságok képviselőinek előadásával, ezért a vádlott később kialakult védekezése nem fogadható el.

Ekként **vádlott** bűnösségére vont következtetés okszerű, cselekményeinek minősítése törvényes az irányadó tényállás alapján.

A fellebbviteli főügyészség és a védelem eshetőségeket sorolt fel, amelyek nem tények, mert nem valósultak meg. Ezek a megállapítások, amelyek a szakértő véleményén alapulnak, valójában a cselekmény jogi értékelése körébe tartoznak. Az ítéletábra arra a megállapításra jutott, amit a megyei bíróság is elfoglalt, hogy a cselekmény minősítése szempontjából annak van jelentősége, hogy a vádlott nem csak rongálási, hanem testi épséget, életet sértő szándékkal lépett fel. A szakértői vélemény - illetve tanúvallomások - alátámasztották, hogy adott helyen és időben a vádlott cselekménye objektíve alkalmas volt emberéletek kioltására az ingó és ingatlan vagyon megrongálásán túl, hiszen kétségtelenül felismerte azt a lehetőséget, hogy a **tanú 1** család halálához vezet a részben saját használatában álló berendezési tárgyak, részben pedig **tanú 1** sértett holmijainak, illetőleg a tulajdonos ingatlanának felgyújtása. A ténylegesen bekövetkezett eredmény szerint így megállapítható a rongálás vétsége a tulajdonos (**tanú 3**) sérelmére, és a rongálás vétsége helyett az értékhatárra tekintettel a tulajdon elleni szabálysértés **tanú 1** vonatkozásában, amely cselekmény viszont a hatályos rendelkezések szerint elévült. A vádlott egészen a halálos eredmény bekövetkezéséig mindenféle káros eredménnyel számolhatott. A cselekményének a lehetséges következményeihez fűződő érzelmi viszonyát ennél fogva nem egyfajta következmény kívánása, hanem bármilyen következménybe, ezek között a legsúlyosabb következménybe való belenyugvás jellemezte. A kísérleti szakban maradt minősített emberölési kísérletet ezért a vádlott eshetőleg szándékkal, a vagyon elleni bűncselekményt viszont egyenes szándékkal követte el. Fentiekre tekintettel az emberölés bűntettének kísérlete, illetve a rongálási cselekmények minősítését illetően az ítéletábra az eset összes körülményére és a ténylegesen bekövetkezett kárra figyelemmel osztotta a megyei bíróság álláspontját.

A büntetékiszabási tényezők feltárása megtörtént. A megyei bíróság a Btk. 87.§ (2) bekezdés a./ pont alkalmazásával szabott ki büntetést, azonban az ítélet tábla további enyhítésre látott lehetőséget, mivel a halmazatban lévő és súlyosabban minősülő, a Btk. 166. § (1), (2) bekezdés c./, d./ és f./ pontjában meghatározott emberölés büntettének a Btk. 16.§-a szerinti kísérleti szakban maradását nagyobb nyomatékkal értékelte. Az élet elleni cselekmény kapcsán a kísérlet teljes, befejezett volt, azonban a ténylegesen bekövetkezett sérelem meglehetősen távol esett a szándékolt halálos eredménytől. Ezért a távoli kísérletre és az eshetőleges szándékra hangsúlyosabban figyelemmel a Győri Ítélet tábla a vádlott fő- és mellékbüntetését enyhítette.

Az ítélet járulékos rendelkezései szintén helyénvalók, törvényesen és indokoltan rendelte el a megyei bíróság a vádlott kényszergyógyítását is.

Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 371.§ (1) bekezdése értelmében helyben hagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött további idő beszámítása a Btk. 99.§ (1), (2) bekezdésén alapul, míg a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381.§ (1) bekezdés, valamint a Be. 338.§ (1), (3) bekezdése alapján határozott az ítélet tábla.

Győr, 2008. évi szeptember hó 16. napján

Dr. Kovács Tamás sk. Dr. Csák Csilla sk.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó

Dr. Miklós Mária sk.
a tanács tagja

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság B.305/2006/37. számú ítélete meg nem változtatott részében a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2008. évi szeptember hó 16. napján

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó: